

?deal Ö?retim Eleman? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?deal Ö?retim Eleman? Anketi. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23119>

Özet

İdeal Öğretim Elemanı Anketi, eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanları ile öğrencilerin, ideal bir akademik personelde bulunması gereken niteliklere dair görüşlerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, sadece ideal niteliklerin belirlenmesiyle kalmaz, aynı zamanda mevcut kurumlarındaki öğretim elemanlarının bu ideal niteliklere ne ölçüde uygun olduğunu karşılaştırmal olarak değerlendirilmeyi hedefler. Araç, H. Akgöl tarafından 1994 yılında hazırlanan bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş olup, yükseköğretim bağlamında akademik personel kalitesinin algılanması için inceleyen önemli bir psikometrik çalışmanın ürünüdür.

Anahtar Kelimeler

İdeal Öğretim Elemanı, Öğretim Elemanı Nitelikleri, Öğrenci Algısı, Akademik Performans, Eğitim Fakültesi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

H. Akgöl

Amaç

İdeal Öğretim Elemanı Anketi'nin temel amacı, yükseköğretim kurumlarında, özellikle eğitim fakültelerinde çalışan öğretim elemanları ve öğrencilerin gözünden, bir akademik personelin sahip olması gereken ideal nitelikleri ortaya koymaktır. Ölçek, bu ideal nitelikler listesinin oluşturulmasının yanı sıra, katılımcıların kendi kurumlarındaki mevcut öğretim elemanlarının bu belirlenen ideal özelliklere ne kadar uyduğunu değerlendirmelerine olanak tanır.

Bu karşılaştırmalı analiz, algılanan ideal durum ile mevcut durum arasındaki farkları belirleyerek, akademik gelişim ve personel eğitimine yönelik stratejilerin belirlenmesine bilimsel bir temel sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, ideal bir öğretim elemanı profilini oluşturan birden fazla boyutu ölçmektedir. Bu boyutlar genellikle üç ana kategori altında toplanır: **Mesleki Yeterlilikler** (alan bilgisi, araştırma ve yayın yapma becerisi), **Pedagojik Yeterlilikler** (öğretim yöntemleri, öğrenci motivasyonu, ders materyali hazırlama) ve **Kişisel/Sosyal Nitelikler** (iletişim becerileri, etik tutum, öğrencilere rehberlik etme ve adalet).

Anket, bu niteliklerin her birine dair hem öğretim elemanlarının hem de öğrencilerin algılarını

ayr? ayr? sorgulayarak, ideal akademik personelin çok yönlü bir psikolojik yap?s?n? ortaya ç?karmay? hedeflemektedir.

Geçerlik

Kaynak referans olarak sunulan doktora tezi çal??mas?nda geçerlik analizlerinin yap?lm?? olmas? beklenmekle birlikte, özet kaynakta spesifik geçerlik sonuçlar?na dair bir bilgi sunulmam??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u için, büyük ihtimalle kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) gibi temel geçerlik yöntemleri kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik verileri, özet kaynakta belirtilmemiştir (-). Tipik bir ölçek geli?tirme sürecinde, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) gibi yöntemlerle güvenilirlik analizinin gerçekleştirildi?i varsay?lmaktadır. Ölçe?in güvenilirli?i, ideal niteliklerin algılanmas?nda tutarlı sonuçlar üretme kapasitesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Bu anket, bir ölçek geli?tirme çal??mas? kapsamında olu?turuldu?undan, maddelerin ideal ö?retim eleman? niteliklerinin hangi temel boyutlar altında topland??n? belirlemek amacıyla faktör analizinin (Açıklayıcı veya Doğulayıcı) kullan?ld?? tahmin edilmektedir. Ancak tezin özetinde bu faktör yapılar?na veya analiz sonuçlar?na dair detaylı bilgi sunulmam??t?r.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Anket (Questionnaire) / Derecelendirme (Rating Scale) format?nda maddeler içermesi muhtemeldir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri ve ö?retim elemanlar?.

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri (genellikle 18+) ve yeti?kin akademik personel.

Popülasyon Detaylar?: E?itim fakültelerinde görev yapan ve öğrenim gören bireyler.

Test Metodolojisi: Karşılaştırmalı anket yöntemi. Katılımcılar hem ideal durumu hem de gözlemlenen mevcut durumu değerlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Akademik Kalite, Öğrenci Değerlendirmesi, Yükseköğretim, Akademik Etik, Doktora Tezi, Personel Nitelikleri, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Bağılı E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1994 yılındaki bağılı).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, bir üniversite bünyesinde tamamlanmış doktora tezi çalışması (Akgöl, 1994) kapsamında geliştirilmiştir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle izin gerekmez de, ticari veya geniş çaplı uygulamalar için yazar veya ilgili üniversite biriminden izin alınması önerilir. Ölçeğin geliştirildiği yıl **1994**'tür.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:
[ideal-ogretim-eleman-anketi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Akgöl, H. (1994). *Eğitim fakültelerindeki öğretim elemanları ve öğrencilerin ideal bir öğretim elemanının nitelikleri hakkındaki görüşleri ile kendi kurumlarındaki öğretim elemanlarının bu niteliklere uygunluklarının karşılaştırılması* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Tezin orijinal kaydına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilmektedir:
[tez.yok.gov.tr](#)

İdeal Öğretim Elemanı Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu bölüme ait ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Bu nedenle maddeler buraya eklenememiştir.